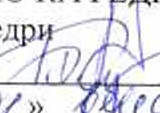

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії та акушерства

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
Завідувач кафедри
професор Борис КИРИЧКО
(протокол « 01 » березня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

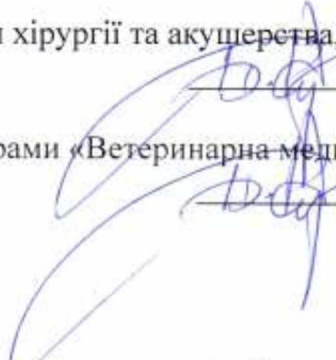
**ОПЕРАТИВНА ХІРУРГІЯ, ТОПОГРАФІЧНА АНАТОМІЯ ТА
АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ**

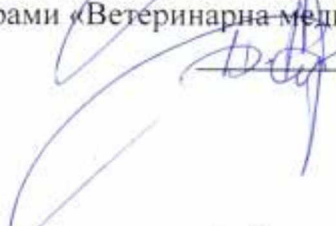
освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина»
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарія
освітній ступінь другий (магістерський)
факультет ветеринарної медицини

Полтава
2025 / 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» спеціальності 211 Ветеринарна медицина

Мова викладання: державна

Розробник: Б. Киричко, зав. кафедри хірургії та акушерства, д. вет. н., професор
«01» вересня 2025 року Борис КИРИЧКО

Погоджено гарантом освітньої програми «Ветеринарна медицина»
«01» вересня 2025 року Борис КИРИЧКО

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина»
протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості освіти спеціальності

 Надія ДМИТРЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів	6,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	211BET_мд_2023 211BM_мд_2024[2](5 p)
Семестр	п'ятий, шостий (третій, четвертий для 211BM_мд_2024[2](5 p))
Лекції (годин)	32
Лабораторні (годин)	56
Самостійна робота (годин)	92
в т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), годин	–
Форма семестрового контролю	залік, екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати здобувачам вищої освіти теоретичні знання й практичні навички з питань: а) фіксації тварин; б) профілактики хірургічної інфекції в роботі лікаря ветеринарної медицини; в) ветеринарної анестезіології; г) засвоєння елементів хірургічних операцій; д) загальних оперативних втручань; е) способів спинення кровотечі; є) десмургії; ж) загальних правил виконання асептичних і гнійних операцій; з) новокаїнових блокад окремих нервових стовбурів і вузлів симпатичної нервової системи; и) основних методів оперативних втручань на окремих ділянках тіла та органах.

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: анатомія свійських тварин, клінічна діагностика, ветеринарна фармакологія.

3. Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові:

ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

ФК 9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	Знати і грамотно інтерпретувати основні етапи і правила підготовки до хірургічної операції
	Знати й уміло використовувати правила профілактики хірургічної інфекції
	Знати й грамотно використовувати методи загального і місцевого знеболювання тварин
	Знати й грамотно використовувати термінологію елементів хірургічної операції та десмургії
	Знати й грамотно використовувати термінологію оперативних втручань у ділянці голови, потилиці (холки) і шиї, грудної стінки і її порожнини, живота, статевих органів і промежини, грудної і тазової кінцівок
ПРН 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин	Збирати анамнестичні дані під час підготовки до оперативного втручання, інтерпретувати їх та вносити у протокол операції
	Проводити клінічні, лабораторні й додаткові обстеження тварин у перед- і післяопераційний період, інтерпретувати їх
	Приймати ефективні рішення <i>modus operandi</i> стосовно способів виконання хірургічних операцій
	Проводити ефективні заходи щодо профілактики хірургічної інфекції
	Проводити ефективне лікування тварин у післяопераційний період, профілакувати й усувати можливі ускладнення під час загального знеболювання, операції та у постопераційний період

6. Методи навчання і викладання:

- словесні методи (лекція, розповідь, пояснення, інструктаж);
- наочні методи (ілюстрування, демонстрування);
- практичні методи (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою);
- методи усного контролю (опитування, колоквіум);
- методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ. Вчення про хірургічну операцію (*Історична довідка. Класифікація хірургічних операцій. Зміст хірургічної операції. Назви хірургічних операцій*).

Тема 2. Підготовка до хірургічної операції (*Знайомство з клінікою. Методи фіксації тварин. Хірургічний інструментарій*).

Тема 3. Профілактика хірургічної інфекції (*Профілактика хірургічної інфекції. Асептика і антисептика*).

Тема 4. Загальне знеболення (наркоз) (*Класифікація наркозу. Способи проведення загальної анестезії (наркозу) у тварин різних видів. Ускладнення при загальній анестезії, методи їх попередження й усунення*).

Тема 5. Місцеве знеболення (*Види місцевої анестезії. Місцевоанестезуючі засоби. Провідникова анестезія при операціях на окремих ділянках тіла. Спинномозкова анестезія, електрознеболення й акупунктурна аналгезія*).

Тема 6. Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія (*Елементи хірургічних і пластичних операцій. Ін'єкції та вливання лікарських засобів. Кровотеча, способи профілактики та зупинки. Гемотрансфузія. З'єднання тканин. Десмургія*).

Тема 7. Операції в ділянці голови (*Топографічна анатомія, провідникова анестезія й операції в ділянці голови*).

Тема 8. Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї (*Операції в ділянці потилиці. Операції в ділянці вентральної частини шиї. Новокаїнові блокади в ділянці шиї*).

Тема 9. Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія) (*Операції на боковій грудній стінці. Аспекти внутрішньогрудних операцій. Новокаїнові блокади в ділянці грудної стінки*).

Тема 10. Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія) (*Операції на череві і органах черевної порожнини*).

Тема 11. Оперативне лікування гриж (*Класифікація гриж. Способи грижсерозтину у тварин різних видів*).

Тема 12. Кастрація самців і самок (*Способи кастрації самців і самок різних видів тварин*).

Тема 13. Кесарів розтин (*Кесарів розтин у самок різних видів тварин*).

Тема 14. Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини (*Операції на статевому члені і препуція. Підготовка самців-пробників. Операції в ділянці ануса і прямої кишки. Операції на сечовому міхурі*).

Тема 15. Операції на грудній тазовій кінцівках (*Операції на грудній і тазовій кінцівках. Остеосинтез. Методи остеосинтезу*).

Тема 16. Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань (*Елементи малоінвазивних хірургічних втручань у ветеринарній медицині*).

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма (211BET_мд_2023 211BM_мд_2024[2](5 p))			
	усього	у тому числі		
		л	лаб.	с.р.
Тема 1. Вступ. Вчення про хірургічну операцію	6	2	—	4
Тема 2. Підготовка до хірургічної операції	8	—	4	4
Тема 3. Профілактика хірургічної інфекції	10	2	2	6
Тема 4. Загальне знеболення (наркоз)	10	2	2	6
Тема 5. Місцеве знеболювання	10	2	2	6
Тема 6. Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія	20	2	12	6
Тема 7. Операції в ділянці голови	14	4	4	6
Тема 8. Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї	10	2	2	6
Тема 9. Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія)	12	2	4	6
Тема 10. Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія)	14	4	4	6
Тема 11. Оперативне лікування гриж	10	2	2	6
Тема 12. Кастрація самців і самок	14	4	4	6
Тема 13. Кесарів розтин	8	—	2	6
Тема 14. Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини	14	2	6	6
Тема 15. Операції на грудній і тазовій кінцівках	12	2	4	6
Тема 16. Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань	8	—	2	6
Усього годин	180	32	56	92
ЕКЗАМЕН	27	—	—	—

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин (211BET_м д_2023 211BM_мд 2024[2](5 p))
1	Тема: Підготовка до хірургічної операції <i>Лабораторне заняття 1.</i> Знайомство з клінікою. Методи фіксації тварин <i>Лабораторне заняття 2.</i> Хірургічний інструментарій	2 2
2	Тема: Профілактика хірургічної інфекції <i>Лабораторне заняття 3.</i> Профілактика хірургічної інфекції. Асептика і антисептика	2
3	Тема: Загальне знеболювання (наркоз) <i>Лабораторне заняття 4.</i> Анестезіологічне забезпечення (загальне знеболювання) тварин різних видів. Ускладнення при загальному знеболюванні, методи їх попередження й інтенсивна терапія	2
4	Тема: Місцеве знеболення <i>Лабораторне заняття 5.</i> Провідникова анестезія при операціях на	

	окремих ділянках тіла. Спинномозкова анестезія, електрознеболення й акупунктурна аналгезія	2
5	Тема: Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія <i>Лабораторне заняття 6.</i> Ін'єкції та вливання лікарських засобів <i>Лабораторне заняття 7.</i> Кровотеча, способи профілактики та зупинки. Гемотрансфузія <i>Лабораторне заняття 8.</i> З'єднання тканин. Новітні методи з'єднання біологічних тканин <i>Лабораторне заняття 9.</i> Десмургія. Інновації у ветеринарній десмургії	2 2 4 4
6	Тема: Операції в ділянці голови <i>Лабораторне заняття 10.</i> Топографічна анатомія, провідникова анестезія й операції в ділянці голови	4
7	Тема: Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї <i>Лабораторне заняття 11.</i> Операції в ділянці вентральної частини шиї. Новокаїнові блокади в ділянці шиї	2
8	Тема: Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія) <i>Лабораторне заняття 12.</i> Операції на боковій грудній стінці. Новокаїнові блокади в ділянці грудної стінки	4
9	Тема: Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія) <i>Лабораторне заняття 13.</i> Операції на череві і органах черевної порожнини	4
10	Тема: Оперативне лікування гриж <i>Лабораторне заняття 14.</i> Оперативне лікування гриж	2
11	Тема: Кастрація самців і самок <i>Лабораторне заняття 15.</i> Кастрація самців і самок	4
12	Тема: Кесарів розтин <i>Лабораторне заняття 16.</i> Кесарів розтин у самок різних видів тварин	2
13	Тема: Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини <i>Лабораторне заняття 17.</i> Підготовка самців-пробників <i>Лабораторне заняття 18.</i> Операції в ділянці ануса і прямої кишки. Колонопексія <i>Лабораторне заняття 19.</i> Операції на сечовому міхурі	2 2 2
14	Тема: Операції на грудній тазовій кінцівках <i>Лабораторне заняття 20.</i> Операції на грудній і тазовій кінцівках <i>Лабораторне заняття 21.</i> Остеосинтез. Методи остеосинтезу. Остеосинтез МІРО. Особливості остеосинтезу кісток тазу	2 2
15	Тема: Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань <i>Лабораторне заняття 22.</i> Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань	2
Разом		56

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (211BET_мд_2023 211BM_мд_2024[2](5 р))
-------	------------	--

1	Тема: Вступ. Вчення про хірургічну операцію <i>Самостійна робота 1. Вчення про хірургічну операцію</i>	4
2	Тема: Підготовка до хірургічної операції <i>Самостійна робота 2. Підготовка до хірургічної операції</i>	4
3	Тема: Профілактика хірургічної інфекції <i>Самостійна робота 3. Профілактика хірургічної інфекції</i>	6
4	Тема: Загальне знеболювання (наркоз) <i>Самостійна робота 4. Принципи і методи загального знеболювання та їх фармакологічна реалізація</i>	6
5	Тема: Місцеве знеболювання <i>Самостійна робота 5. Місцеве знеболювання. Місцевоанестезуючі засоби</i>	6
6	Тема: Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія <i>Самостійна робота 6. Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія</i>	6
7	Тема: Операції в ділянці голови <i>Самостійна робота 7. Операції в ділянці голови</i>	6
8	Тема: Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї <i>Самостійна робота 8. Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї</i>	6
9	Тема: Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія) <i>Самостійна робота 9. Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія)</i>	6
10	Тема: Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія) <i>Самостійна робота 10. Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія)</i>	6
11	Тема: Оперативне лікування гриж <i>Самостійна робота 11. Оперативне лікування гриж</i>	6
12	Тема: Кастрація самців і самок <i>Самостійна робота 12. Кастрація самців і самок</i>	6
13	Тема: Кесарів розтин <i>Самостійна робота 13. Кесарів розтин у самок різних видів тварин</i>	6
14	Тема: Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини <i>Самостійна робота 14. Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини</i>	6
	Тема: Операції на грудній і тазовій кінцівках <i>Самостійна робота 15. Операції на грудній кінцівці. Операції на тазовій кінцівці</i>	6
15	Тема: Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань <i>Самостійна робота 16. Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань</i>	6
Разом		92

10. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія» не передбачено

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	<i>Поточний:</i> - опитування; - колоквіум (контрольне опитування); - виконання лабораторних робіт та їх захист; - виконання завдань самостійної роботи - розв'язування тестів*; <i>Семестровий:</i> - залік; - екзамен
ПРН 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин	<i>Поточний:</i> - опитування; - колоквіум (контрольне опитування); - виконання лабораторних робіт та їх захист; - виконання завдань самостійної роботи - розв'язування тестів*; <i>Семестровий:</i> - залік; - екзамен

*за потребою (у разі дистанційного навчання)

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Колоквіум (контрольне опитування)	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Вступ. Вчення про хірургічну операцію	2	18	—	2	34
Тема 2. Підготовка до хірургічної операції	2		2	2	
Тема 3. Профілактика хірургічної інфекції	2		2	2	
Тема 4. Загальне знеболення (наркоз)	2	18	2	2	36
Тема 5. Місцеве знеболення	2		2	2	
Тема 6. Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія	2		2	2	
Тема 7. Операції в ділянці голови	2	18	2	2	30
Тема 8. Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї	2		2	2	
<i>Разом (5 семестр)</i>	<i>16</i>	<i>54</i>	<i>14</i>	<i>16</i>	<i>100</i>
Тема 9. Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія)	2	12	2	2	36
Тема 10. Операції в ділянці	2		2	2	

живота (абдомінальна хірургія)					
Тема 11. Оперативне лікування гриж	2		2	2	
Тема 12. Кастрація самців і самок	2		2	2	
Тема 13. Кесарів розтин	2		2	2	
Тема 14. Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини	2	10	2	2	36
Тема 15. Операції на грудній і тазовій кінцівках	2		2	2	
Тема 16. Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань	2	10	2	2	28
Разом (6 семестр)	16	32	16	16	80
ЕКЗАМЕН					20

Шкала та критерій оцінювання Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 (максимальна)	здобувач вищої освіти дає чітку, аргументовану відповідь
1 (мінімальна)	здобувач вищої освіти дає часткову відповідь
0	здобувач вищої освіти не дає відповіді на поставлені запитання

Колоквіум (контрольне опитування)

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 (18) (максимальна)	здобувач вищої освіти узагальнив отримані знання та ґрунтовно засвоїв матеріал за темою, надав повну відповідь на поставлені питання
9 (16)	здобувач вищої освіти узагальнив отримані знання та засвоїв матеріал за темою, дав неповну відповідь на поставлені питання, але швидко виправився за уточнюючого запитання
8 (14)	здобувач вищої освіти опанував навчальний матеріал на понад 85 %, може інтерпретувати отримані результати навчання з помилками, які швидко виправляє
7 (12)	здобувач вищої освіти опанував навчальний матеріал на понад 70 %, може інтерпретувати отримані результати з помилками
6 (10)	здобувач вищої освіти опанував та засвоїв значну частину (понад 65 %) матеріалу за темою
5 (9)	здобувач вищої освіти опанував та засвоїв значну частину (понад 55 %) матеріалу за темою
4 (8)	здобувач вищої освіти частково відтворює навчальний матеріал, опанував 40 % матеріалу по темі
3 (7)	здобувач вищої освіти частково відтворює засвоєне, опанував 35 % матеріалу по темі
2 (6)	здобувач вищої освіти показав мінімальне розуміння сутності процесів які відбуваються в організмі тварин, дещо вищим за початковий, частково відтворює засвоєне
1 (5) (мінімальна)	здобувач вищої освіти показав мінімальне володіння навчальним матеріалом

0	здобувач вищої освіти не відповідає на поставлені питання по темі
---	---

Виконання лабораторних робіт та їх захист

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 (максимальна)	лабораторна робота виконана повністю
1 (мінімальна)	лабораторна робота виконана, але є низка суттєвих помилок
0	лабораторна робота не виконана

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 (максимальна)	здобувач вищої освіти опанував тему самостійної роботи й виконав завдання
1 (мінімальна)	здобувач вищої освіти виконав завдання самостійної роботи, відповідає на поставлені питання, але є низка помилок
0	завдання самостійної роботи не виконані

Семестровий контроль:

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (екзамен*)

Кількість балів	Критерії оцінювання
16-20	здобувач вищої освіти дає розгорнутий, правильний виклад матеріалу з екзаменаційних питань, вільно володіє науковою термінологією, розуміє її взаємозв'язок, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання.
11-15	здобувач вищої освіти демонструє знання основних понять і категорій, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень, але допустився деяких неточностей у викладі матеріалу з екзаменаційних питань, тим самим залишилася нерозкритою частина екзаменаційного білета (до 25 %) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно.
6-10	здобувач вищої освіти демонструє знання окремих понять і категорій, достатнє розуміння змісту основних теоретичних положень, але допустився суттєвих неточностей при поясненні того чи іншого аспекту екзаменаційних питань, недостатньо детально розкрив предмет питань, або міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційних питань; залишається тим самим нерозкритим до 35 % їх змісту.
1-5	здобувач вищої освіти при відповіді на екзаменаційні питання допустив суттєві помилки змістовного характеру, зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях або ж про невірне розуміння окремих понять і категорій та теоретичних аспектів екзаменаційного питання; залишається тим самим нерозкритим до 50 % їх змісту. Виконання задовольняє мінімальні критерії.
0	здобувач вищої освіти взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, або містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставлених питань, залишається тим самим нерозкритим більше 50 % їх змісту. На поставлені екзаменаторами запитання студент часто не знає правильної відповіді.

*/ максимальна кількість балів за екзамен - 20.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Мультимедійне обладнання (лекційна аудиторія), телевізор плазмовий «Тоchiba» освітнє середовище Moodle. Операційна для великих тварин: операційний стіл-станок СФЖУ-1Г, лампа безтіньова стаціонарна (1 од.), лампа безтіньова портативна (1 од.), інструментальний столик (1 од.), шафа медична (1 од.). Операційна для дрібних тварин: операційний стіл Виноградова, ЕХВЧ-200 «Надія-4», апарат УЗД «Hitachi Aloka F 31», наркозно-дихальний апарат «Veta 5», ветеринарний монітор пацієнта «Vetal 3», інфузійний насос «Норperfusion VP 5», скейлер УЗ UDS-L, шафа УФ «Фіола» (1 од.), лампа УФ (1 од.), інструментальний столик (3 од.), шафа медична (2 од.), холодильник «Snaige», набір хірургічний великий (2 од.), набір ортопедичний (1 од.), витратний матеріал. Стерилізаційна: стерилізатор паровий ВЛ-75, плита електрична «Електа».

Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, необхідного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує навчально-наукова лабораторія хірургії та акушерства.

13. Політика навчальної дисципліни

- *щодо термінів виконання та перескладання*: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в означений термін. За отримання на занятті «0» балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати тему.

- *щодо академічної доброчесності*: здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

- *щодо відвідування занять*: відвідування занять є обов'язковим.

- *щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти*: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Рішення приймається спеціально створеною комісією на основі підтверджуючих документів, співбесіди або іншого контрольного заходу.

- *щодо оскарження результатів оцінювання*: процедуру проведення контрольних заходів і можливість оскарження їх результатів викладач в усній формі доводить на першому занятті з навчальної дисципліни і повторно – перед початком проведення контрольного заходу. Розгляд апеляції проводять із метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана. До складу апеляційної комісії можуть входити: завідувач і науково-педагогічні працівники кафедри, відповідальної за реалізацію освітнього компонента, члени групи забезпечення

освітньої програми, студентського Сенату, студентської первинної профспілкової організації. Головою комісії є декан факультету.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії, анестезіологія (частина 1) / Під редакцією професора Сухоноса В.П. Київ, 2021. 459 с.
2. Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії, анестезіологія (частина 2) / Під редакцією професора Сухоноса В.П. Київ, 2022. 370 с.
3. Киричко Б.П. Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія: конспект лекцій. Полтава, 2025. 98 с.

Допоміжні

1. Киричко Б.П., Шепель К.Ю. Особливості анестезіологічного забезпечення й техніки хірургічних втручань у щурів. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 30 (3).
2. Киричко Б.П., Звенігородська Т.В., Попова Д.В. Особливості лапароскопічної оваріоектомії у кішок. *Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (20–21 жовтня, 2021, м. Полтава)*. Полтава, 2021. С. 75-77.
3. Киричко Б.П., Параска О.О. Ендоскопічне лікування абдомінального крипторхізму у кобелів. *Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин» (23-24 листопада 2022 р.)*. Полтава, 2022. С. 65-67.
4. Киричко Б.П., Параска О.О. Ендоскопічне лікування обтурації стравоходу у собак. *Мат. VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» (20-21 лютого 2023 р.)*. Полтава, 2023. С. 14-17.
5. Киричко Б.П., Семіренко В.В. Ефективність пов'язки-бандаж при лікуванні патології дистального відділу кінцівок у свиней. *Мат. Всеукраїнської наук.-практ. конф. «Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин» (24-25 листопада 2016 р.)*. Полтава, 2016. С. 31-33.
6. Киричко Б.П. Сучасний підхід до викладання навчальної дисципліни «Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія». *Мат. 50-ї наук.-методич. конф. «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти» (26-27 лютого 2019 р.)*. Полтава, 2019. С. 51-53.
7. Стефаник П.В., Киричко Б.П. Порівняльний аналіз анестезіологічного забезпечення хірургічних втручань та лікування травматичного шоку у дрібних домашніх тварин: *матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції присвяченої 25-річчю заснування кафедри терапії імені професора П.І. Локеса, м. Полтава, 27–28 листопада 2019 р.*, Полтава, 2019. С. 70-72.